



Handläggare: Lena Skott
Telefon: 08-508 20 000 (vx)

LÄGESRAPPORT RÖRANDE SÄRSKOLAN

Uppdrag från stadsdelsnämnden, SDN 2005-11-30, § 240.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vantörs stadsdelsnämnd godkänner lägesrapporten rörande särskolan, enligt förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2006-03-31.

Monika Viklander
Stadsdelsdirektör

Göran Sjödin
Avdelningschef

SAMMANFATTNING

Stadsdelsnämnden fattade i november 2005 beslut om en verksamhetsanpassning och omdisponering av lokaler för de pedagogiska verksamheterna (särskolan). Syftet var att lösa behov av särskola/högstadium för elever i år 7-10. Åtgärden syftade också till att frigöra lokaler för nya förskoleplatser. I samband med beslutet fick förvaltningen i uppdrag att återrapporera till nämnden i ärendet samt ge en generell redovisning av planeringen beträffande särskolan.

Förvaltningen kan konstatera att omdisponeringen av lokalerna har genomförts helt enligt planering och tidplan. I tjänsteutlåtandet ges en kort rapportering om genomförandet samt en lägesrapport i övrigt av särskolan.

ÄRENDETS BEREDNING

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom strategi- och planeringsavdelningen samt verksamheten för barn och ungdom.

BAKGRUND

Med anledning av den stora efterfrågan på barnomsorg fattade Vantörs stadsdelsnämnd i november 2005 beslut om nya förskoleplatser genom en omDispositionering och verksamhetsmässig anpassning av lokaler inom de pedagogiska verksamheterna. Lösningen innebär att ca 30 förskoleplatser tillskapas genom ett mer effektivt och flexibelt nyttjande av lokalerna.

Sedan tidigare fanns ett konstaterat behov av särskola/högstadium för elever i år 7-10 till höstterminen 2006. OmDispositioneringen av lokalerna innebär att dessa elever kunde beredas plats vid Bäckahagens skola, dock något tidigare än planerat.

Stadsdelsnämnden gav förvaltningen i uppdrag att återrapportera i det aktuella ärendet samt redovisa generellt kring planeringen av särskolan i sin helhet.

OMDISPONERING OCH VERKSAMHETSANPASSNING AV LOKALER FÖR DE PEDAGOGISKA VERKSAMHETERNA

Stadsdelsnämndens beslut november 2005

Förvaltningen bedömde under hösten 2005 att den sedan tidigare planerade utbyggnaden av förskoleverksamheten var otillräcklig. En kraftig befolkningstillväxt sammanföll med att enskilda anordnare med tidigare planer på att starta verksamhet i Vantör valde att då inte fullfölja dessa. Detta innebär att planeringsförutsättningarna förändrades markant på kort sikt beträffande behovet av förskoleplatser. Detta gällde inte bara förutsättningarna för förvaltningens arbete med att under mandatperioden minska barngruppernas storlek, enligt målen i stadens förskoleplan. Möjligheten att tillgodose barnomsorgsgarantin under 2006 påverkades dessutom.

Mot bakgrund av ovanstående fattade stadsdelsnämnden 2005-11-30 beslut om en skyndsam förskoleutbyggnad. Förskoleutbyggnaden genomfördes i två delar. För att tillgodose det mest akuta behovet av platser beslutade nämnden att den disponibla fastigheten kv. Snese 1 nyttjas för paviljongslösning (dnr 402-444/2005). Beslutet innebär att stadsdelsnämnden tillförs ca 45 förskoleplatser med start från mars-april.

För att möta efterfrågan på förskoleplatser under 2006 beslutade nämnden också att genom verksamhetsanpassning och omDispositionering av lokaler för de pedagogiska verksamheterna tillskapa ytterligare ca 30 platser (dnr 402-443/2005). OmDispositioneringen, som omfattade vissa lokaler för särskoleverksamhet, genomfördes i tre steg/etapper. *Steg ett* hade sin utgångspunkt i att förvaltningen sedan tidigare hade

konstaterat ett behov av att etablera möjligheter för de särskoleelever som ska börja år 7 hösten 2006, att knytas till en högstadieskola i stadsdelen.

I det sammanhanget var det enligt förvaltningens uppfattning naturligt att särskolans elever, precis som grundskolans elever på Bandhagens skola, fick börja år 7 i Bäckahagens skola. Bäckahagens skola hade redan befintlig särskoleverksamhet som erbjuder eleverna kontakt med jämnåriga och tillgång till ämnesspecifika undervisningssalar. Förvaltningen ansåg det viktigt att Bandhagens blivande år 7-elever (särskolan) skulle erhålla samma möjligheter. Det fanns ett behov av en lokalmässig lösning i frågan till hösten 2006.

Förvaltningen bedömde att "Busebo" (vanligen benämnt hus H) vid Bäckahagens skola kunde erbjuda lämpliga lokaler. För att åstadkomma detta krävdes dock en viss verksamhetsanpassning av lokalen, t.ex. beträffande kök och klassrum. För att möjliggöra efterföljande etapper som syftade till att tillskapa nya förskoleplatser, se nedan, valde förvaltningen att tidigarelägga genomförandet av denna verksamhetsanpassning. De blivande år 7-eleverna fick således flytta över till sina högstadielokaler ca ett halvår tidigare än den ursprungliga planeringen.

Steg två bestod i att samla de två kvarvarande särskolegrupperna på Trollesundsvägen 55 och Stålbogavägen 58 på Trollesundsvägen. En positiv följd effekt av att samla särskoleverksamheten F-6 på Trollesundsvägen är möjligheten till personalmässig samordning, t.ex. vid sjukfrånvaro.

Slutligen, *etapp tre*; När särskoleeleverna på Stålbogavägen 58 flyttade till Trollesundsvägen, tomställdes lokalerna på Stålbogavägen helt och hållet. Lokalerna, som tidigare utgjort förskola med två avdelningar, har anpassats för förskoleverksamhet igen.

Genomförandefasen

Omdisponeringen av särskolelokalerna har skett helt enligt planering och tidplan. Själva flyttprocessen genomfördes enligt planerna under vecka 10 (9-10 mars). Praktiska frågor kring flytten har hanterats och samordnats av respektive skolledning på Bäckahagens och Bandhagens skolor. Detta har gällt t.ex. kontakter med flyttfirma etc.

Berörda föräldrar har fått såväl muntlig som skriftlig information inför och under genomförandefasen. Någon enstaka förälder visade oro vilket följdes upp bl.a. i samtal med skolledning.

Under genomförandefasen har projektgruppsmöten med kontinuerlig samverkan hållits med representation från SISAB, förvaltning, verksamheterna, skolledning från Bäckahagens respektive Bandhagens skolor samt från de fackliga organisationerna.

SISAB, förvaltningen och personal i verksamheterna har stämt av inför/under olika flytt- och byggskenen. SISAB och verksamheten har t.ex. haft gemensamma

avstämningar för att möjliggöra byggarbeten samtidigt som verksamhet bedrivs i lokalen på Trollesundsvägen.

Verksamhetsanpassningen vid Busebo har bl.a. inneburit att en ny entrédörr har anordnats för att möjliggöra en separat ingång till särskoleverksamheten (lokalen nyttjades för fritidsverksamhet, verksamheterna har nu varsin del av lokalen), nytt staket kring lekytan utomhus samt förråd för uteleksaker. Vidare har lokalen invändigt anpassats med t.ex. ny köksdel, ”rum i rummet” (studiehörna), arbets-/skrivplatser samt personalrum. Lokalerna har kompletterats med nya inventarier. I samband med flyttarbetena ordnades med en tillfällig personalförstärkning.

Vid Trollesundsvägen 55 har verksamhetsanpassningen innefattat bl.a. ny köksdel, ”rum i rummet”, nytt personal-/arbetsrum m.m. Förvaltningen har övertagit vissa lokalytor på Trollesundsvägen 55 som tidigare har tillhört St. Örjans. Detta har reglerats i hyresavtalet.

På Stålbogavägen 58 har lokalen genomgått en utrustningsmässig anpassning. Vissa anpassningar av bl.a. kök och skötrum har också genomförts. Lokalen har dessutom kompletterats med inventarier.

NULÄGESBESKRIVNING AV SÄRSKOLAN

Särskolans organisation

Inför stadsdelsnämndernas övertagande av hela ansvaret för den obligatoriska särskolan fr.o.m. 1 juli 2005¹ redogjorde förvaltningen för särskolans organisation i ett särskilt ärende till nämnden (SDN 2005-04-21, dnr 403-120/2005). I ärendet fastställdes ersättningsnivåerna för särskolan och nämnden godkände också en delegationsordning för särskolans verksamhet. Tjänsteutlåtandet innehöll även en redogörelse för särskolans organisation med en beskrivning av stadsdelsnämndens respektive utbildningsnämndens ansvar. Slutligen ingick en nulägesbeskrivning av särskolan i Vantör, vilken återfinns uppdaterad och kompletterad nedan.

Samarbetet i Fyrklövern Sydost

Särskolan i Vantör ingår i samarbetet Fyrklövern Sydost. Detta samarbete tillskapades i samband med att ansvaret för den obligatoriska särskolan fördes över till stadsdelsnämnderna från utbildningsnämnden.

Förutom Vantör ingår stadsdelsförvaltningarna i Enskede-Årsta, Skarpnäck och Farsta. Förvaltningarna har till viss del likartade inslag i sina särskoleverksamheter, t.ex. samundervisningsklasser, grundsärskola och träningsklasser. I övrigt har förvaltningarna inriktningar genom att t.ex. särskolan i Vantör har verksamhet för elever med autism, särskolan i Enskede-Årsta är inriktad på äldre elever (år 6-10) med flerfunktionshinder, Skarpnäck har verksamhet för elever med autism och klasser för

¹ Med undantag för behörighetsprövning och beslut om mottagande i skolformen.

elever med tal- och språksvårigheter och Farsta har klasser för elever med hörselnedsättning.

En *särskolesamordnare* är knuten till Fyrklövern vars uppgift är bl.a. att ha överblick över de fyra stadsdelsförvaltningarnas elever, som är placerade i särskolan. Vidare ska samordnaren ha kännedom om de alternativa placeringar som finns att tillgå inom särskolan. Samordnaren ska också i samråd med berörd stadsdelsförvaltning, föräldrar och aktuella skolor föreslå lämpliga placeringar åt elever som mottagits i särskolan, hjälpa till med överlämnandet till skolan där eleven ska gå, följa upp elevers skolgång och vid behov aktualisera byte av skola eller placering i behovsgrupp m.m.

Nulägesbeskrivning

I nuläget finns 58 elever folkbokförda i Vantör med beslut om mottagande i särskola². Placering för dessa elever framgår i tabellen nedan.

Tabell 1: Elever folkbokförda i Vantör

<i>Antal</i>	<i>Placering</i>
3 elever	Bandhagens särskola (Trolle 55)
3 elever	Bäckahagens särskola för elever år 7-10 (Trollebo ³)
5 elever	Bäckahagens särskola; samundervisning
1 elev	Bandhagens särskola; samundervisning
1 elev	Hagsätra skola (individintegrerad)
<i>(Totalt 13 elever)</i>	<i>(placerade i verksamhet i Vantörs sdf)</i>
3 elever	St. Örjans (tillhör utbildningsnämnden)
10 elever	skolgång i friskolor
31 elever	skolgång i andra stadsdelsområden
1 elev	skolgång i annan kommun
<i>Totalt 58 elever</i>	

² Redovisningen i tabellerna grundar sig på uppgifter om särskoleelever 2006-03-22.

³ Benämnd Busebo ovan.

Samarbetet i Fyrklövern innefattar en gemensam policy för *skolskjuts*. Policyn anger bl.a. att så många elever som möjligt ska själva kunna ta sig till och från skolan då detta är en viktig del i självständighetsträningen (vilket i praktiken innebär att detta först är aktuellt för elever i år 4-10). I de fall där eleven i en framtid troligen själv kan ta sig till och från skolan bör detta finnas med i elevens IUP, individuella utvecklingsplan, så att eleven kan börja träna i god tid. För elever på väg in i särskolan ska plats i hemstadsdelen/Fyrklövern erbjudas i första hand.

För närvarande är totalt 40 av samtliga särskoleelever folkbokförda i Vantör beviljade skolskjuts. Av dessa är 7 elever placerade i någon särskoleverksamhet i Vantör, resterande är placerade i särskoleverksamhet vid St. Örjans, friskola, annan stadsdelsförvaltning eller har skolgång i annan kommun.

I tabellen nedan framgår antal elever i Vantörs särskoleverksamhet. Redovisningen omfattar både elever folkbokförda i Vantör och elever folkbokförda i andra stadsdelsområden.

Tabell 2: Särskola i Vantör (elever från Vantör och andra sdf)

Antal	Placering
8 elever	Trollebo, Bäckahagen
5 elever	samundervisning, Bäckhagen
13 elever	Trolle 55, Bandhagen
1 elev	samundervisning, Bandhagen
1 elev	individintegrerad, Hagsätra skola
Totalt 28 elever	

Av de totalt 28 elever som har placering i särskola i Vantör är 13 folkbokförda i Vantör, resterande 15 elever bor i andra stadsdelsområden.

Prognos för läsåret 2006/2007

Det är i likhet med grundskolans elever svårt att göra korrekta elevprognoser över tiden, eftersom förutsättningarna kan komma att förändras snabbt. För särskolans elever är t.ex. behoven inte statiska utan vissa funktionsnedsättningar kan förändras, både till det bättre och till det sämre. Placeringen i en viss behovsgrupp kan därför bli aktuell för omprövning under skoltiden. Dessutom kan föräldrars önskemål om placering skifta över tid. Detta påverkar också de ekonomiska förutsättningarna.

Inför läsåret 2006/2007 är prognosen i nuläget att antalet särskoleelever *folkbokförda i Vantör* kommer att uppgå till 60 elever (f.n. 58 elever). Förvaltningen bedömer att sammantaget 12 elever placeras i särskola till hösten, av dessa är 5 grundskoleelever

och 7 är blivande elever i 6-årsverksamhet/år 1. Sammanlagt 10 elever (år 9/10) beräknas lämna särskolan till hösten. Det förväntas således ske en ökning netto med 2 elever.

Antal elever i särskola i Vantör (oavsett hemvist) väntas uppgå till 31 elever (jämfört med 28 i nuläget).

Aktuella frågor

Några aktuella frågor som rör särskolan att beakta/bereda framöver är bl.a.:

- Resultaten från den översyn som stadsledningskontoret har i uppdrag att genomföra beträffande resursfördelningssystemet för särskolan. I sammanhanget kan nämnas att revisionskontoret har som revisionsprojekt att granska implementeringen av de nya nyckeltalen och bedöma hur användbara de nya nyckeltalen är för analys av stadsdelsnämndernas ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat.
- Eventuella förändringar (lagförslag, myndighetsuppdrag etc.) rörande särskolan utifrån s.k. Carlbeck-kommitténs arbete. Regeringen har i mars 2006 överlämnat en skrivelse till riksdagen med sin syn på vilka förbättringar som bör göras när det gäller utbildningen för barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning. Eventuella lagförslag rörande särskolan (särskola och särvux) kommer sannolikt att presenteras i samband med lagförslag om såväl skolväsendet för barn och ungdomar som skolväsendet för vuxna (kommande skollagsproposition).
- Särskolan i Vantör utgör egna ekonomiska enheter och redovisade ett nollresultat för år 2005. Förvaltningen kommer att noga följa kostnadsutvecklingen inom särskolan i samband med den löpande verksamhets- och budgetuppföljningen under året.

FÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Förvaltningen bedömer att omdisponeringen av särskolelokalerna enligt stadsdelsnämndens beslut 2005-11-30 har genomförts helt enligt planering och tidplan. Genomförandet beskrivs närmare ovan. Förvaltningen har i övrigt uppfattat uppdraget enligt §240, om att ge en generell planering av särskolan i sin helhet, att stadsdelsnämnden efterfrågar motsvarande nulägesbeskrivning som lämnades i ärendet om särskolans organisation våren 2005 (dnr 403-120/2005). Förvaltningen redovisar i detta tjänsteutlåtande nuvarande elevantal för särskolan, dels elever folkbokförda i Vantör som är placerade i särskola, dels antalet elever som totalt sett är placerade i särskoleverksamhet i Vantör. Redovisning avser särskoleverksamheten *efter* den omdisponering och verksamhetsanpassning som nyligen genomförts beträffande lokaler för de pedagogiska verksamheterna.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att nämnden godkänner ovanstående redovisning som svar på uppdraget 2005-11-30, §240.

BILAGOR

1. Nya förskoleplatser genom om disponering och verksamhetsmässig anpassning av lokaler inom de pedagogiska verksamheterna. Tjänsteutlåtande daterat 2005-11-28.
2. Protokollsutdrag, SDN 2005-11-30, §240.